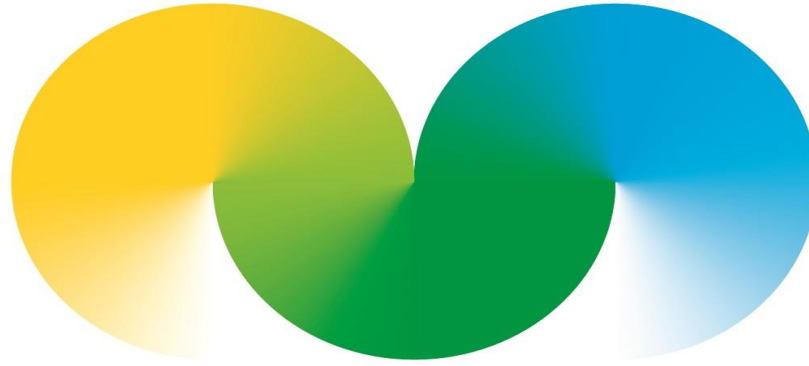

Varsinais-Suomi
Menestyvä Maatilayritys MTK

Tukihaun aikatauluja keväällä 2019

**Kipsiä Saaristomeren valuma-alueelle – Itämeren tehostettu
puhdistusohjelma**

- Anita Karppinen / Aino Launto-Tiuttu / Terhi Löfstedt / Paavo Myllymäki
MTK-Varsinais-Suomi, Menestyvä maatilayritys -hanke

Menestyvä maatilayritys -hanke

Tiedonvälitystä

- Erilaiset infotilaisuudet

Apua vaikeuksissa oleville viljelijöille

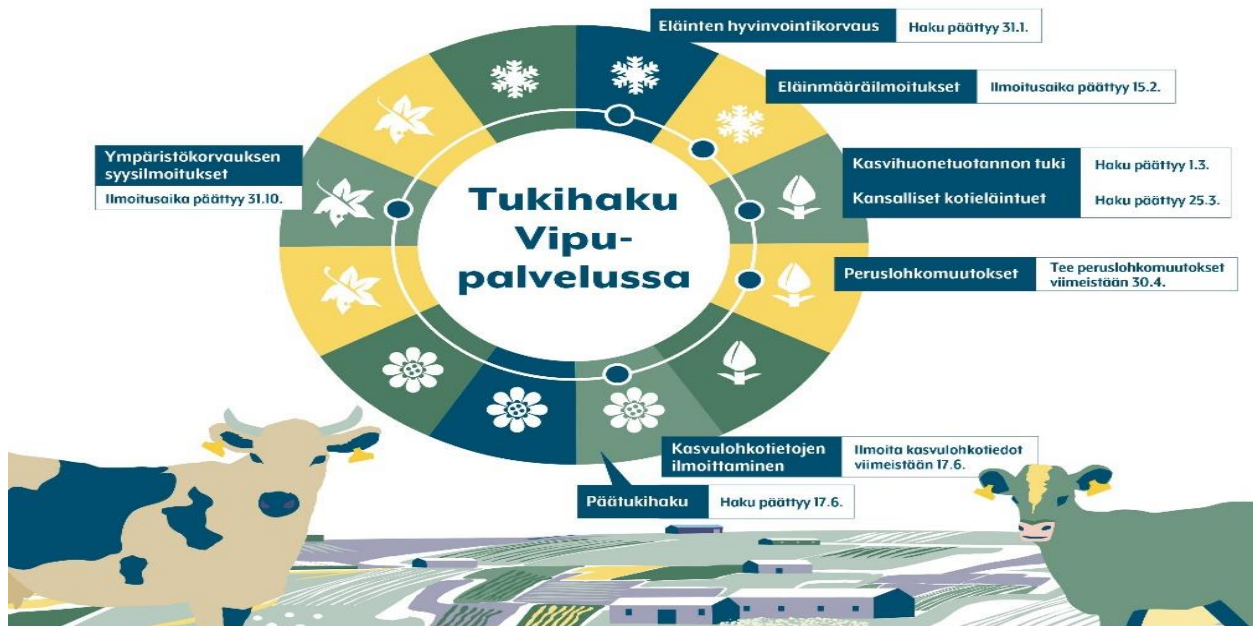
- Viljelijän pyynnöstä, luottamuksellista, maksutonta

Sidosryhmäyhteistyötä

- Tiedonvaihtoa viljelijöiden tilanteesta
- yhteistyötä viljelijöiden hyväksi

Päätukihaun aikataulu 2019

VILJELIJÄTUKIEN VUOSIKELLO

- Tukihaku aukeaa Vipu-palvelussa huhtikuun loppupuolella
- 30.4. mennessä peruslohkojen muutokset
- 17.6. päätukihaku päättyy, kasvulohkotiedot
- Ympäristökorvauksen syysilmoitukset 31.10. mennessä

VIPU-PALVELUSSA VOIT YMPÄRI VUODEN

- selailla maksutapahtumia ja tulostaa maksuilmoituksia
- selailla maatilasi sitoumustietoja
- katsella perus- ja kasvulohkotietoja
- muokata maatilasi käyttöoikeuksia
- muokata osallistietoja, esimerkiksi sähköpostiosoitteita ja puhelinnumeroita.

Ennen tuen maksamista viranomainen tarkastaa kaikki tukihakemukset ja varmistaa, että tuen ehdot täyttyvät. Tämän lisäksi vuosittain noin 5 %:lle maataloista tehdään tarkastuskäynti.

Tukiehtojen noudattamisen lisäksi valvonnalla pyritään takaamaan viljelijöiden oikeusturva ja tasapuolinen kohtelu hallinnossa.

keino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto: Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Tukimaksatuksen aikataulu – ruokavirasto.fi

Syyskuu	Sokerijuurikkaan kuljetustuki (2019)	- maksuprosentti 100 %
Lokakuu	Luonnonhaittakorvaus (2019) - kotieläinkorotus maksetaan vuonna 2020	- maksuprosentti noin 75 %
Lokakuu	Luonnonmukaisen tuotannon korvaus (2019) - kotieläinkorotus maksetaan vuonna 2020	- maksuprosentti noin 75 %
Lokakuu	Kasvihuonetuotannon tuki (2019)	- loppumaksu, maksuprosentti noin 40%

- **Marraskuu,**
Ympäristökorvaus: ympäristösitoumus (2019) - maksuprosentti noin 75 %
ja ympäristösopimukset (2014–2020) (maksun haku 2019)
- **Joulukuu**
Eläinten hyvinvointikorvaus (2019) - sika- ja siipikarja, noin 50 %
- nauta-, lammas- ja vuohitilat: ajanjakso 1.1.–30.6.
- Kansalliset peltotuet (2019) - maksuprosentti 100 %
- Luonnonhaittakorvaus (2019) - loppumaksu, noin 25 %
- kotieläinkorotus maksetaan vuonna 2020
- Perustuki (2019) - maksuprosentti noin 95 %
- Viherryttämistuki (2019) - maksuprosentti noin 95 %
- Nuoren viljelijän tuki (EU) (2019) - maksuprosentti noin 95 %
- Peltokasvipalkkio (2019) - maksuprosentti noin 95 %
- EU:n lypsylehmäpalkkio (2019) - ajanjakso 1.1.–15.9.
- maksuprosentti noin 70 %
- EU:n nautapalkkio (2019) - ajanjakso 1.1.–15.9.
- maksuprosentti noin 70 %

Kipsiä Saaristomeren valuma-alueelle

- Asia on keskenäinen, lopulliset päätökset puuttuvat
- kipsin käyttö perustuu vapaaehtoisuuteen
- pilottierä kipsiä tarkoitus levittää jo syksyllä 2019
- Kipsi kohdennetaan joillekin jokien valuma-alueille Saaristomeren valuma-alueella
- seuraavat diat ELY-keskuksesta, YM:stä ja Vilkku-hankkeesta Janne Heikkiseltä

Ympäristöministeriön vesiensuojelun tehostamisohjelma

- Hallituksen periaatepäättös Itämeren ja vesiensuojelun tehostamisesta: yhteensä 45 milj. euroa vuosina 2019-2021
- Määräraha on kolmevuotista eli käytössä vuoden 2023 loppuun asti
- Vuodelle 2019 ohjelmalle on myönnetty 15 milj. euroa
- Rahoitus on budjettirahaa eli rahan myöntö on tarkistettava vuosittain

Ohjelman teemat ja rahoituksen jakaantuminen

25 M€

Maatalouden
innovatiiviset
menetelmät

10 M€

Vesistökunnostushankkeet
ja asiantuntijaverkostojen
vahvistaminen

4 M€

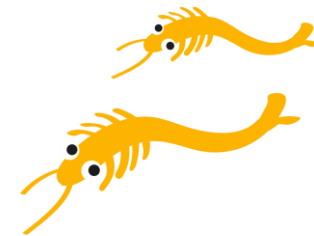
Kaupunkien vesien
hallinta ja haitallisten
aineiden vähentäminen

4 M€

Itämeren hylkyihin liittyvien
riskin vähentäminen

2 M€

Itämeren ja vesien tilan
selvitykset ja tutkimus

Ympäristöministeriön vesiensuojelun tehostamisohjelma

- Maatalouden vesiensuojelun tehostamiseen on osoitettu 25 milj. euroa
- Noin 90 % eli 22-23 milj. euroa on kohdistettu kipsikäsittelyyn
- Kipsikäsittelyn kohdealue on Saaristomeren valuma-alueen pellot
- 10 % käytetään T&K-hankkeisiin –rakennekalkki ja kuitu

Maatalouden vesiensuojelun tehostaminen

Ohjelman tavoitteena on

- Tehostaa maatalouden vesiensuojelua kohdentamalla toimenpiteitä maatalousvaltaisille valuma-alueille ja vesistöjen varsille.
- Edistää ravinteiden kierrätyksen kärkihankkeessa kokeiltujen innovatiivisten vesiensuojelutoimenpiteiden käyttöä laaja-alaisemmin.
- Kehittää vesiensuojelun valuma-aluekohtaisia toimintamalleja.
- Tukea tulevan ohjelmakauden (2021-27) maaseudun kehittämisohjelman valmistelua.

Rahoitus 25 milj. euroa.

Maatalouden vesiensuojelun innovatiiviset menetelmät

Kipsi ($\text{CaSO}_4 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$)

- fosforilannoitetuotannon sivutuote
- stabiloi maa-ainesta ja siihen sitoutunutta fosforia vähentäen näin niiden huuhtoutumista
- mereen johtavien valuma-alueiden savimailla
- vaikutusaika on noin 5 vuotta

Rakennekalkki (CaCO_3)

- stabiloi maa-ainesta ja siihen sitoutunutta fosforia vähentäen näin niiden huuhtoutumista
- savespitoisille pelloille, joilla myös kalkituksesta on hyötyä

Kuitulietteet

- Metsäteollisuuden prosessoituja sivutuotteita
- maahan tulee paljon hiiltä, joka aktivoi mikrobitoimintaa ja maan rakenne paranee
- pelloille, joilla orgaanisen aineksen pitoisuus on alle 10 %

Toimenpiteet

- **Kipsihanke:** Toteutetaan kipsin laajamittainen käyttö pellolla vesiensuojelukeinona, odotetaan nopeita tuloksia vesien tilassa. Kipsihankkeen osuus valtaosa ohjelman maataloustoimista.
- **T&K-hankkeet rakennekalkista ja kuitulietteistä:** Rakennekalkista ja kuitulietteistä tarvitaan lisätietoa, joten laajan käyttöönoton sijaan panostetaan niiden pilotointiin ja tutkimiseen käytännössä.

Kohdentaminen

- **Kipsiä Saaristomeren valuma-alueelle**
 - Saaristomeren valuma-alueen maatalous HELCOMin hot-spot listalla
 - Valuma-alueiden peltoisuuden vuoksi mahdollisuus käsitellä laajoja yhtenäisiä alueita, jolloin fosforikuormituksen vähenemisen myötä rannikonläheisimpien vesien tilassa voitaisiin havaita parannusta.
 - Peltojen valtamaalaji savi, joka optimaalinen peltojen kipsikäsittelylle.
 - SAVE-hankkeen kipsipilotti Liedossa ja Paimiossa onnistunut esimerkki.
- **T&K hankkeet rakennekalkista ja kuitulietteistä Etelä-Suomen alueelle.**

VERTAILU, Janne Heikkinen, Vilkku-hanke

Onko pellon pH haluttu? Mikä on pellon maalaji? Mikä on pellon ravinnetila/multavuus?
Millaisella valuma-alueella pelto sijaitsee?

Rakennekalkki

- Nostaa pH:ta
- Nostaa johtolukua maltillisesti
- Lannoitusvaikutus Ca/Mg (tuotekohtaisesti)
- Savimaat
- Ei luomuun
- Ei vesistörajoituksia
- Vähentää fosforin huuhtoutumista ja eroosiota
- Suositeltava levitysmäärä 6-8 tn/ha (15 tn/ha)
- Muokataan välittömästi (max. 48 h) levityksen jälkeen (ei kyntö)

Kuitu (tuotekohtaisesti)

- Nostaa pH:ta (kalkkistabiloitu) tai ei nosta/nostaa vähän
- Ei lannoitusvaikutusta (nollakuitu); Lannoitusvaikutus N, P, K, S, Ca, Mn (ravinnekuitu)
- Savimaat ja karkeat maat
- Sopii luomuun
- Ei vesistörajoituksia
- Vähentää fosforin huuhtoutumista ja eroosiota
- Lisää maahan orgaanista ainesta
- Suositeltava levitysmäärä ravinnekuitu 30 tn/ha $\approx 78 \text{ m}^3$

Kipsi

- Ei vaikutusta pH-arvoon
- Nostaa johtolukua selvästi
- Lannoitusvaikutus Ca, S ja P
- Savimaat
- Ei luomuun/luonnonkipsi sallittu luomussa
- Ei sovellu järvien valuma-alueelle eikä pohjavesialueille
- Vähentää fosforin huuhtoutumista ja eroosiota
- Suositeltava levitysmäärä 4 tn/ha

Arvioita kipsin levityksestä

- Rahoitus riittänee 30 000 - 40 000 hehtaarille
- Tarkoittaa 500 – 600 tilaa / vuosi
- Tarkoittaa monia epävarmuuksia: sääolot, viljelijöiden kiinnostus, uusi ohjelmakausi, hintatasot
- Tarkoittaa suuria hankintoja
- Tarkoittaa suurta logistiikkaa
- Varsinais-Suomen ELY-keskus koordinoi maatalouspakettia

Huomion otettavaa

- Kipsin hankintaprosessi –käytännössä EU-tason kilpailutus
- Kipsin laatuvaatimukset – tuotteistettu –maanparannusaine
- Logistiikka mukaan hankintaan – toimitus tilalle
- Levityksen hinta?
- Seurantojen hankinta: vesien tila –vaikuttavuus, maaperä, luonto, kipsin laatu
- Koko prosessin toimivuuden seuranta
- Vapaaehtoista toimintaa – viljelijöiden kiinnostus
- EDELLEEN HUOLEHDITTAVA MAATALOUDEN VESIENSUOJELUN PERUSTOIMENPITEISTÄ